

Det, hvorpaa jeg støtter Forligelsesvæsenets nets Nytte hos os, det er det, at det hjælper til med liden Bekostning og liden Tidsspilde at faae en Sag formelt afgjort, saaledes at der ved Hjælp af denne formelle Afgjørelse gives Parterne Leilighed til bekvemmere at faae deres Ret sat igjennem. Naar jeg derfor skulde ønske Forandringer foretagne i Forligslovgivningen, saa vilde jeg først og fremmest have den Bestemmelse hævet, at enhver Sag ikke alene skal have været for Forligelsescommissjonen i sin Almindelighed, men ogsaa skal have været for den i ethvert enkelt Punkt, for siden at kunne tages under Paaskjendelse ved Domstolene. Det er en Ting, som har været Kilden til de største Chicaner ligesom den Tid, Forligsvæsenet blev indført, og den Dag i Dag er denne Kilde endnu ikke udtømt. For at faae en Sag paaskjendt ved Domstolene maae ikke alene Parterne, der have bragt den ind, der bevise, at Sagen har været forliget i sin Almindelighed, men de maae ogsaa bevise, at den i hvert enkelt Punkt, som de senere ville have paadømt, har været behandlet ved Forligelsescommissjonen. Naar man derimod gjorde Sagen til en frivillig Sag, saa gif man et overmaade stort Skridt videre. Man er jo i den senere Lovgivning, nemlig i Lyndeloven, gaaet denne Vej; og jeg haaber, det skal vise sig, at det er til stort Gæld, idet man har sagt, at det er tilstrækkeligt, at det bevises, at Sagen i sin Almindelighed har været for ved en Forligelsescommissjon, uden at man tillige forlanger, at Sagen skal have været for i alle sine enkelte Punkter. Ogsaa indeholdes der, efter min Mening, en stor Mangel ved det nuværende Forligelsesvæsen, i de Regler, som ere givne for det personlige Møde og Følgerne af personlig Udeblivelse. Naar jeg vil chicanere min Nabo, der sidder i en temmelig stor Bedrift, saa aabne derved hine Bestemmelser hertil den allerstørste og allernemteste Leilighed. Jeg anlægger blot det meest temeraire Søgmaal imod Bedkommende, paa en Tid, hvor jeg veed, at han, der er beskæftiget i sit Comptoir eller sin Boutik, ikke kan eller har meget stor Bamselighed ved at møde. Vel bliver Følgen heraf den,

at jeg taber min Sag, men min Modpart bliver mulktet, fordi han er udebleven, og han tillige dømt til at betale mig Dinkostningerne i denne Sag, som jeg ved min Erættelighed har paaført ham. Dette er en stor Mangel ved vort Forligelsesvæsen. Jeg kunde derfor ønske, at de ærede Forslagsstillere havde foreslaaet endnu mere væsentlige og indgribende Forandringer, end skeet er; men i alt Fald stemmer jeg for Forslaget, fordi jeg ogsaa er enig i, at det er vigtigt, at Forligsmæglingen paa Landet bliver lagt i Hænderne paa Commissjoner, i hvilke det folkelige Element er repræsenteret; imidlertid vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at ligesom Forligelsesvæsenets Ordning paa Landet er i Uoverensstemmelse med den Ordning, der findes saavel her i Kjøbenhavn som i Kjøbstæderne, saaledes vil der ogsaa vedblive at være en Uoverensstemmelse, naar dette Lovudkast bliver ophøiet til Lov, skjøndt Uoverensstemmelsen vil komme til at gaae i en anden Retning. Det maa nemlig vel lægges Mærke til, at skjøndt baade i Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne det folkelige Element er repræsenteret, saa er dog ved Siden deraf ogsaa det juridisk dannede Element repræsenteret. Saalænge Forligsprøven har den Bægt som nu, at der endog meget ofte skeer Uoverenskomster ved selve Forligelsescommissjonen, saa anseer jeg det for meget nyttigt, at det juridiske Element ikke ganske er udeladt. Efter den nu bestaaende Lovgivning er det juridiske Element paabudet for Landet, hvortilmod det folkelige Element er udelukket. De ærede Forslagsstillere ville nu gaae den modsatte Vej og udelukke det juridiske Element og kun have det folkelige. Skal jeg absolut kun kunne gaae een af disse to Veie, beklæder jeg, at jeg gaaer med de ærede Forslagsstillere, men saalænge dette ikke er absolut nødvendigt, tror jeg, at der bør gjøres Noget for at afhjælpe en Mangel ved Lovforslaget, hvis det ophøies til Lov, og Veien dertil er os anvist, navnlig i Lyndelovgivningen; thi naar den Bestemmelse blev optaget, at det er nok, at man er vis paa, at Sagen har været for Forligelsescommissjonen, at Parterne have mødt eller ladet møde, ville visnok mange af de minutieuse Spørgmaal om enkelte Punkter